Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 203. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 20-го ВЕРЕСНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 20, 1980 No. 203. VOL. LXXXVII.

Проф. д-р В. Янів відвідав УНС і в-во „Свобода"

Проф. д-р Володимир Янів (другий справа) в редакції „Свободи" під час відвідин, в яких йому товаришили (зліва) його дружина Софія, д-р Петро Гой, голова Фундації УВУ, і д-р Ярослав Моцюк.

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Проф. д-р Володимир Янів, ректор Українського Вільного Університету, який прибув до ЗСА на коротку візиту у понеділок, 15-го вересня, відвідав Головну Канцелярію УНСоюзу та в-во „Свобода" у четвер, 18-го вересня, та обмінявся з головними екзекутивним урядовцюми і редакторами думками про актуальні наукові та загально-громадські справи.

Головною причиною приїзду д-ра Янева до ЗСА — це його участь у річних нарадах екзекутивного комітету Міжнародної федерації католицьких чоловіків „Унум Омнес", які відбудуться у Вашінгтоні від 30-го вересня до 3-го жовтня. Проф. Янів є членом екзекутиви.

Крім того проф. Янів, якому товаришить його дружина Софія, зустрічався з членами Фундації УВУ, обговорюючи адміністраційно-наукові справи, зокрема підготову до відзначення 60-річчя УВУ, яке припадає на 17-го січня 1981 року. Проф. Янів також відвідав Централю УККА. Він повертається до Европи 4-го жовтня ц.р.

Поширюється конфлікт поміж Іраком і Іраном

Багдан, Ірак. — Радіо в Багдаді передало офіційне повідомлення президента Саддама Гуссейна про уневажнення граничного договору з Іраном з 1975 року. Принаймні одна третина збройних сил Іраку сконцентрована на іранській границі. Почалися гостріші збройні граничні зудари, у висліді яких різні місцини переходять з рук до рук.

Як причину зірвання договору президент Гуссейн подав ломання Іраном після усунення шаха і його режиму договору 1975 року, порушування границі і невиконування договірних зобов'язань, серед яких було передання деяких надграничних теренів Іракові. Іранський президент Аболь гассан Бані-Садр відбув поїздку в пограничні райони, де відбуваються сутички, особливо в нафтовий басейн Кузістану, замешкалий головно арабами, які тяготіють до Іраку і після повороту до Теграну, як подає французьке агенство Ажан Франс-Пресс, поінформував, що іракські частини окупували невеликі надграничні простори з деякими граничними станицями й іншими пунктами.

Згаданий договір з 1975 року заключив колишній шах Різа Паглеві коштом кудрів, які у той час за підтримкою і намовою шаха вели збройне повстання проти іракського центрального уряду, що провадив екстермінаційну політику супроти понад три мільйони курдів Іраку. Ірак був тоді у важкому положенні, постання курдів знесилило його й у великій мірі спаралізувало і за відтягнення допомоги з боку Ірану погодився на різні концесії тегеранському урядові. Серед тих концесій було визнання Іраком за Тегераном права домінувати в Перській затоці, а в першу чергу у гирлі рік Евфрату й Тигру та у виході з Перської затоки в затоку Омана та в Індійський океан.

Тепер, використовуючи слабість Ірану, президент Іраку Гуссейн заявив, що ті простори мусять належати „арабам і тільки арабам, тобто Іракові". Так само він закинув аятоллі Хомейні, що той при помочі ісляму, тобто секти шіїтів, яку він очолює намагається узурпувати території арабських країн і накидати їм свою волю. Останні вістки з тегранського радіо потверджують, що в південному Кузістані відбуваються важкі бої між іранськими й іракськими військовими частинами.

ЗСА не будуть перепрошувати Іран, — каже Президент

Вашінгтон. — Президент Джіммі Картер, виступаючи в четвер, 18-го вересня ц. р. на спеціяльній пресовій конференції з великою участю представників преси, заявив, що Уряд ЗСА не буде формально перепрошувати Іран за нібито вмішування Америки в іранські справи під час урядування покійного шаха Махоммеда Різи Паглеві, бо таке перепрошення значно підірвало б престиж ЗСА і ледве чи багато допомогло б звільненню американських закладників.

Президент Джіммі Картер

Президент заявив, що політична ситуація в Ірані дещо змінилась і це треба вважати позитивним зворотом, якщо йдеться про справу звільнення американських дипломатів і працівників амбасади, захоплених в листопаді 1979 року скрайніми елементами, прихильниками теперішнього диктатора Ірану аятолли Хомейні, але це не означає, що закладники будуть скоро звільнені.

Другою справою, яка дещо зупиняє процес звільнення американців, є прикордонний конфлікт Ірану з Іраком, який тепер розгорівся у справжню війну, але президент Картер не бажав до цієї справи займати виразного становища і, як виглядає із заяви Державного департаменту опублікованої раніше, ЗСА бажають залишитися невтральними, хоч переконані, що іранці, маючи краще вивінування і добре здисципліновану армію, напевно вийдуть переможцем із цього конфлікту.

Справа єгипетсько-ізраїльських переговорів і полагодження палестинської справи була також головною проблемою, що до неї часто повертався Президент.

Кореспонденти, очевидно, використали нагоду, щоб вияснити остаточно контроверсійну справу заяви Президента про „расизм" Роналда Реґена і поставили йому декілька запитань. Президент Картер категорично заявив, що республіканський кандидат Реґен „не є расистом під ніяким оглядом", але у своїй кампанії Реґен, на думку Картера, вживає такі фрази, які можна ідентифікувати з расизмом і краще було б, щоб він тих фраз позбувся.

Заторкаючи цілий ряд проблем закордонної політики, Президент офіційно повідомив кореспондентів про запляновану зустріч державного секретаря Едмунда Маскі з міністром закордонних справ СССР Андреєм Ґромиком. Темою розмов мали б бути справи обмеження атомової зброї і розміщення атомових ракет середнього засягу в країнах НАТО і Варшавського Пакту.

ЗАВЕРШЕНО ПІДГОТОВУ XIII КОНҐРЕСУ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

Філядельфія / УККА /- В В четвер, 11-го вересня ц.р., відбулось тут у вечірніх годинах, в конференційній залі СУК „Провидіння", чергове засідання Підготовчого комітету XIII Конгресу Українців Америки.

У нарадах взяли участь: ред. Ігнат Білинський - голова, о.шамб. Роберт Москаль, о. митрат Степан Біляк, д-р Богдан Гнатюк і мгр Іван Базарко - заступники голови; п-і Стефанія Вовчак і мгр Іван Скочилас -секретарі; проф. Петро Стерчо, д-р Іван Скальчук, д-р Олександер Білик, д-р Аскольд Лозинський, Лідія Сілецька, Уляна Мазуркевич, Богдан Тодорів, Михайло Ковальчин і мгр Мирон Утриско - члени комітету й керівних органів УККА.

Вітаючи присутніх, голова ред. І. Білинський та опісля мгр І. Базарко вичерпно поінформували про завершення підготовчих праць до XIII Конгресу, що відбудеться тут в днях від 10-го до 12-го жовтня 1980 р. в готелі Бенджемин Френклин.

Устійнено повну програму Конгресу і Ювілейного Бенкету, полагоджено всі технічні справи з управою готелю, запроєктовано декораційні ювілейні написи з емблемою УККА, розіслано запрошення до участи в Конгресі американським урядовим достойникам, в тому президентові Джіммі Картерові і губернаторові Роналдові Реґенові, та українським Владикам.

Намічено проблематичні панелі й наради ділових комісій, у різних ділянках життя української спільноти. Запляновано маніфестацію під час Конгресу на площі Індепенденс Мол, що її переведе Конференція студентських і молодечих організацій при УККА, при співпраці місцевого Комітету Оборони Національних і Людських прав України. Виготовлено стяжки для делегатів і гостей та картки для голосування, закуплено течки, що їх одержать усі делегати з книжкою звітів й іншими матеріялами. Запляновано виставку українських державних документів та видань УККА й молодечих організацій, друкується програма на бенкет, а теж запрошення до участи в бенкеті, що будуть розіслані всім платникам Національного Датку в Філядельфії й околиці й інше.

Конгрес, що відбуватиметься у 40-ліття існування й праці Українського Конгресового Комітету Америки й триватиме три дні, проходитиме під гаслом: „За Самостійність України І Деколонізацію Російської Імперії " та матиме таку програму:

Пятниця, 10-го жовтня: год.8:00-11:00 ранку — реєстрація делегатів-мезанін, вистибюль біля залі, де відбуватимуться наради Конґресу;

год. 11:00 перед полуднем - відкриття Конґресу, внесення прапорів, відспівання національних гимнів, молитва; вибір ділової й почесної президій Конгресу; проголошення програми Конгресу; схвалення правильника конгресових нарад. Проголошення особового складу Номінаційної і Статутової комісій; вибір ділових комісій Конгресу: дослідів сучасного положення в Україні; зовнішніх зв'язків; внутрішньої діяльности й організаційних справ; шкільних справ; фінансової, економічної, резолюційної, верифікаційної; справ молоді й студентства; науки й культури; професійної та бенкетової.

Год. 1:30-2:30 по полудн -спільний полуденок, під час якого промовлятиме Святослав Караванський:

Год. 3:00 по полудні — Звіти членів Екзекутиви, Крайової Ради, Шкілної Ради УККА, Контрольної Комі-

(Закінчення на стор. 4)

Афганці турбують американських дипломатів в Кабулі

Вашінгтон. — Речники Державного департаменту підтвердили, що у зв'язку з перебуванням совєтського вояка в приміщенні американської амвбасади в Кабулі, доля якого вирішується у дипломатичних переговорах між урядами З'єднаних Стейтів Америки і Совєтським Союзом, афганські вояки і поліціянти почали турбувати американських дипломатів в Кабулі, перевіряти їхні автомобілі, вдиратися на посілість амбасади тощо.

Чемностева поведінка афганців раптово змінилася на брутальну після того, як совєтський уряд заявив речникам американської амбасади в Москві, що совєтський вояк, прізвище якого покищо не називається і який попросив Уряд ЗСА надати йому прово політичного азилю в Америці, є „криминальним злочинцем" і мусить бути переданий совєтським чинникам.

Деякі представники Державного департаменту підтвердили, що у розмові з вояком американці ствердили, що він мав якесь непорозуміння із своїм зверхником і, що він погрожував цьому зверхникові зброєю перед втечою до амбасади ЗСА, до якої він увійшов зі зброєю. Докладних обставин втечі не вдалось однак устійнити, бо, як вже було сказано раніше, серед 14-ох дипломатів і працівників американської амбасади в Кабулі немає ані однієї людини, яка володіє російською мовою чи взагалі мовою слав'янських народів, або німецькою, якою дещо говорить вояк-втікач. До речі, на цю обставину почали звертати увагу деякі кореспонденти і називали це абсолютною ненормальністю, що Державний департамент не подбав про людей зі знанням російської мови в амбасаді в Кабулі в обличчі присутности у тій країні біля 100,000 совєтських вояків і цілого ряду інших дорадників.

У середу, 17-го вересня, один неназваний західньоевропейський дипломат зі знанням німецької мови намагався допомогти американцям, бо афганський уряд категорично відмовився дати дозвіл на приїзд дипломата зі знанням російської мови, чи перевозу вояка до іншої країни.

Появилися нові документи про переслідування в Україні

Ню Йорк, Н.Й - Українська Громадська Група Сприяння Виконанню Гельсінкських угод надіслала своїм закордонним представникам для оприлюднення інформаційні бюлетені групи ч.2 і ч. 4 за 1980 рік, виготовлені в березні і травні цього року.

У них поміщено широкий матеріял про порушення Гельсінкських угод у справі людських прав щодо багатьох людей в Україні за останній час. Досить докладно описані судові процеси над українськими правозахисниками—членами Української Гельсінкської групи Петром Розумним і Юрієм Литвином, подано деякі деталі і документи в справах В.Чорновола, М.Горбаля, В.Калиниченка, Я.Лесева, В.Стрільцева, Г.Михайленка, Олеся і Вадима Щевченків, З.Красівського, Й.Зісельса, В.Стуса, В.Барлядану, М.Савчака, В. Клєбанова, В. Зварича, І. Сивака, Г. Михайленка, М. Крайника та інших репресованих і переслідуваних за переконання.

На особливу увагу заслуговують документи „Українського Патріотичного Руху" із закликами в обороні „найвидатнішого українського правозахисника", як його названо в документі, В.Чорновола та з вимогою звільнити ув'язнених діячів українського правозахисту.

Закордонне Представництво Української Гельсінкської групи має на меті якнайшвидше довести ці документи до урядів країн-учасниць Гельсінкських нарад, як також до Гельсінкських груп Америки й інших країн,до міжнародних організацій, які боряться проти порушення людських прав та до громадськости вільного світу.

Останнє слово Ю.Литвина на його процесі найближчим часом буде опубліковане заходами видавництва „Сучасність", деякі матеріяли інформаційних бюлетенів плянується публікувати повністю в додаток до „Вісника репресій в Україні" - місячника який від початку цього року видає Закордонне Представництво УГГ.

Перервались розмови в справі допомоги відсталим країнам

Об'єднані Нації, Н.Й. — Довгі дебати про фінансову допомогу індустріяльних країн відсталим країнам на їхню господарську розбудову, а в першу чергу на індустріялізацію, опинилися на мертвому пункті. Вже віддавна вирізнилися дві позиції в цій справі: індустріяльні країни були згідні розв'язувати ті справи економічними методами через Світовий валютний фонд і Світовий банк, а більшість відсталих країн вимагали політичної розв'язки, тобто передання їм фондів без будь-яких господарських плянів і будь-яких зобов'язань. Маючи прикрий досвід з розтратою таких фондів в усіх країнах, де не було відповідного плянування й контролі, індустріяльні країни Заходу не погодилися на це.

Вже на початку спеціяльної сесії Генеральної Асамблеї, яка займалася тією проблемою, стало ясно, що відсталі країни вимагають для себе „передання масивних фінансових засобів" індустріяльними країнами тільки на базі „загальної стратегії розбудови". Вони вимагають комплетної зміни норм міжнародної торгівлі, зміни митних приписів і тариф, значної підвишки на постачання ними сирівці без зв'язку з вимогами ринку та якнайбільшого зросту дарованих їм індустріяльними країнами фінансових допомог. Відсталі країни хотіли, щоб промислові країни заходу зобов'язалися поза своїми парляментами до примусової підвишки фінансової допомоги принаймні на 300 відсотків вищої, як вона є тепер.

Вони також хотіли, щоб компетенцію в тих справах і контролю над ними та дальші рішення передати органам Об'єднаних Націй, де тепер тимчасово домінує в багатьох ситуаціях бльок Совєтського Союзу.

Помер Тома Панько, секретар 85-го Відділу УНСоюзу в Гейзелтоні

Джерзі Ситі, Н.Дж. — До Головної Канцелярії УНСоюзу наспіла вістка, що в п'ятницю, 12-го вересня ц.р. в Гейзелтоні, Па. помер на 55-му році життя, після довшої недуги, Тома Панько, секретар 85-го Відділу Українського Народного Союзу, Братства св. Михаїла.

Тома Панько народився в 1926 році в Бек Мавнтен, біля Гейзелтону, і там, після закінчення школи,працював водієм вантажного авта та гірником. Ще малим хлопцем вписали Тому Панька в члени УНСоюзу його батьки Іван та Олена Панько. Він був активним членом 85-ог Відділу УНСоюзу, а від початку 1964 року до дня смерти був він секретарем цього Відділу і виконував всі ці обов'язки секретаря точно та сумлінно, дбаючи про добро членів свого Відділу та цілого УНСоюзу.

Покійний Т. Панько залишив у смутку дружину Гарріет та дітей Тому Івана, Дебру Анну і Варвару Анну. Рідня, приятелі та вдячні члени 85-го Відділу УНСоюзу відпровадили покійного на вічний спочинок.

В Америці

ЛІҐА ГОЛОСУЮЧИХ ЖІНОК, яка спонзорує перші дебати кандидатів на президента ЗСА вже в кінці цього тижня, відмовилась від ранішої пропозиції, яку, до речі, підтримував Роналд Реґен, щоб під час дискусії покласти по середині плятформи порожне крісло, яке свідчило б, що президент Джіммі Картер, який відмовився від дебат з участю Джона Андерсона, незалежного кандидата, не пошанував запрошення Ліґи і тим самим порушив раніше встановлені при таких дискусіях чемностеві форми, яких строго додержувались кандидати на президента.

ЗБІҐНЄВ БЖЕЗІНСКІ, дорадник президента Картера у справах крайової безпеки, зізнаючи у середу, 17-го вересня ц. р. перед сенатською підкомісією, яка розслідує справу Біллі Картера, обороняв своє становище і своє відношення до цієї справи. В одному моменті однак, сенатори, члени підкомісії, обвинуватили Бжезінского у крутійстві, а навіть у заподанні неправдивих даних. Перед зізнанням Бжезінского, підкомісія мусіла одержати від президента Картера дозвіл на його свідчення, бо це перший випадок, що голова Крайової ради безпеки зізнавав під присягою в Конґресі.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ЗАЯВУ кубинського уряду і на загострені виміри кари для перехоплювачів літаків американських повітряних ліній, скеровування пасажирських літаків кубинськими втікачами продовжується систематично. Тільки один день після заяви кубинських речників, два кубинці перехопили літак американської лінії „Дельта" і наказали пілотові скерувати його до Гавани. Кубинські поліційні чинники арештували повітряних піратів, згідно з ранішими обіцянками, але покищо не відомо, чи уряд Фіделя Кастра дійсно гостріше каратиме перехоплювачів, а чи заява Куби була зроблена тільки для замилювання очей.

КАНДИДАТ НА ВІЦЕПРЕЗИДЕНТА з Республіканської партії Джордж Буш гостро наатаврував заяву президента Картера, який, виступаючи у передвиборчій кампанії мав назвати Роналда Реґена „расистом". Буш назвав заяву Президента „гидкою інсинуацією", яка свідчить про те, що Демократична партія задумує вести „брудну" передвиборчу кампанію. Буш при тому пригадав слухачам в Колюмбусі, Огайо, що Реґен, будучи на становищі губернатора Каліфорнії, має добру репутацію і призанання від усіх верств населення, без уваги на колір шкіри, релігії чи етнічного походження. Виступаючи перед тим в Клівленді Буш продовжував критикувати економічну політику президента Картера і його відмову взяти участь в дебатах кандидатів на президента, які, як відомо, відбуватимуться цієї неділі в Балтиморі. Білий Дім, а зглядно пресовий секретар Картера Джоді Повелл, заперечив закид республіканців і заявив, що Президент не називав Реґена расистом.

РЕЧНИКИ СТЕЙТОВОГО УРЯДУ в Коннектикат заявили, що Комуністична партія Америки не може виставляти у цьому стейті своїх кандидатів на президента і віцепрезидента — Гас Голла і Анджелу Дейвіс, бо ця партія не зуміла досі зібрати достатньої кількости підписів під петиціями.

У світі

ТЕРОРИСТИ В ТУРЕЧЧИНІ далі мордують людей, не зважаючи на перебрання влади військом і запровадження воєнного закону в цілій країні. Жертвою замаху невідомих терористів став шеф окружної команди поліції в Істамбулі, який загинув на місці нападу недалеко від своєї хати, а його жінка, яка була в його товаристві, важко поранена. Цього самого дня група інших терористів напала на поліцистів, які відпроваджували схопленого раніше терориста до суду на розправу, щоб визволити його. У викликаній нападом стрілянині загинув Зекі Юмартачі, один із найнебезпечніших лідерів терористичних груп в Істамбулі, група якого виступає під назвою Одиниця марксо-ленінської збройної пропаґанди. В інших осередках також почали поновлятися терористичні напади й убивства. Це поставило під знак запиту можливості військового режиму навести лад у країні. Одначе, декілька днів, відколи військові перебрали владу, замало, щоб могти виносити загальніші оцінки.

ЕСПАНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ на мадридську передконференцію, яка саме тепер приготовляє процедуру й програму на конференцію, яка почнеться 11-го листопада, зложила проєкт, що зближений до програми й процедури конференції в Беоґраді. В цьому проєкті передбачувано також відповідний час для перегляду, який стосується домовлення „третього кошика" — пошани й оборони людських прав — в поодиноких країнах. Проти цього проєкту зразу почали виступати держави совєтського бльоку. Першою була Чехо-Словаччина, що виступила категорично проти обговорювання непошанування людських прав, яке має місце в різних країнах. За делеґацією Чехо-Словаччини зголосилися інші совєтські сателіти. Виступ чехо-словацької делеґації не заповідає нічого доброго для Мадридської конференції, початок якої намічено на 11-го листопада.

В ІЗРАЇЛІ ВИЯВЛЕНО СКАНДАЛ у міністерстві релігійних справ. Високий достойник того міністерства, особа, найближча до міністра і його головний дорадник, обвинувачена у підкупстві. Тією особою є Моше Габай, що працює з міністром релігійних справ Агароном Абузарева. Головним свідком обвинувачення є Ізраїль Ґотліб, посадник міста Бнай Брак, який підплачував Ґабая, а тепер погодився зложити формальні свідчення перед судом. Головні рабини Овадія Йоссеф і Шльомо Горен орекли, що Ґотліб, будучи працівником державної адміністрації, не може зізнавати перед державним судом. Це створило клопітливу формально-процедуральну проблему, бо міністерство судівництва стоїть на становищу, що закон, на підставі якого обидва рабини видали свої оречення, обов'язує тільки в релігійних судах.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper (SECD 530-420) published daily exept Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Лицемірство в Об'єднаних Націях

Убивство кубинського дипломата в Квінсі кубинською антикастрівською групою „Омеґа 7", без сумніву є актом міжнародного безправ'я, що його повинен осудити цивілізований світ.

Одначе в тому самому часі треба осудити лицемірство та „заяви обурення" тих держав-членів ОН, уряди яких піддержують міжнародний тероризм.

Бож це „негодування" з приводу вбивства „з обуренням" висловили представники Совєтського Союзу, Ірану, Альжирії та, зрозуміло Куби. Але всі ці держави, а особливо СССР, давно прийняли тероризм як інтеґральну частину своєї закордонної політики. Вони зробили далеко більше для затруєння міжнародної атмосфери та включили тероризм, як один із елементів дипломатичних стосунків між державами світу.

Терористичну кубинську групу „Омеґа 7" характеризують як „найнебезпечнішу терористичну групу" у світі під сучасну пору. Але як можна порівняти малу групу кубинських доведених до розпачу терористів, які правдоподібно, скриваються у стейті Ню Джерзі, з великими ресурсами та організаційними спроможностями великих держав, які проповідують і практикують тероризм по цілому світі?

Совєтський Союз, Альжирія, Іран, Болгарія, Юґославія, Сирія, Лівія — це ті держави, про які світ знає, що вони висилають за кордон групи вбивників для нищення своїх противників, які живуть за кордоном.

Совєтський Союз — пригадуємо вбивства д-ра Лева Ребета та Степана Бандери совєтським вбивником Сташинським, якого опісля тодішній голова КҐБ Шелепін нагородив державною нагородою — багато спричинився до поширення міжнародного тероризму, вишколюючи тисячі терористів з комуністичних чи унапрямлених проти Заходу держав. Цих міжнародних терористів треновано не тільки у вбивстві, але також у саботажі, шпигунстві та нищенні соціяльно-політичних устроїв.

Совєтський сателіт Болгарія та незалежна комуністична Юґославія висилають також своїх вбивників для нищення політичних діячів з Болгарії і Юґославії, як це мало місце в Лондоні і ЗСА.

Зокрема Куба спричинюється до поширювання міжнародного тероризму, бож її висланники вбили велике число кубинських втікачів у ЗСА та країнах Латинської Америки. Кастро також вишколює терористів для висилки до країн Центральної Америки.

Тому то проливання „крокодилячих сліз" в Об'єднаних Націях представниками Куби, СССР чи Альжирії — це цинічна пародія. Об'єднані Нації, які дали місце терористичній Палестинській Визвольній Організації, абсолютно нічого не роблять в справі „офіційного" тероризму, що його практикують члени ОН.

Можна б сказати, що терор групи „Омеґа 7" приносить більше некористи для антикастрівських революціонерів як користи їхній терор та нищення кастрівських бюр у ЗСА наражує також невинних американських громадян, які в більшості є проти диктатора Кастра та його терористичних авантур.

Проте терор не закінчиться так довго, як довго Об'єднані Нації не стануть твердо проти тероризму совєтського бльоку та не вдадуться до ефективних санкцій проти членів ОН, а зокрема Совєтського Союзу, які послуговуються терором, як знаряддям своєї закордонної політики.

СОРОК МИЛЬ НА СХІД ВІД КАБУЛЮ відбувся новий великий бій між урядовими афганськими відділами, підтримуваними совєтськими частинами і афганськими самостійницькими загонами. До Пешавару, Пакістан, надійшли інформації про той бій, які вказують на великі втрати урядових частин, які намагалися штурмом узяти укріплені позиції самостійників. Мохаммед Шарафат, старшина Юнус Халіс-фракції в ісламській партії Гезбі, подав, що совєтські танки вели вперед наступаючі урядові частини піхоти. Щойно після важких боїв удалося совєтським танкам увійти до міста Джеґдалей, яке опісля окупувала урядова піхота. В розбитих совєтських танках загинуло принаймні вісім совєтських танкістів, повстанці втратили чотирьох убитими, а урядові війська залишили 70 вбитих, що доказує, як безоглядно совєтське командування жертвує афганськими вояками, наказуючи їм штурмувати укріплені пункти.

СЕНАТОР ЛОВЕЛЛ П. ВАЙКЕР, республіканець з Коннектикат, заявив кореспондентам, що він підтримуватиме у виборах Роналда Реґена, але не буде активно вести кампанії в користь віцепрезидента Джорджа Буша. Вайкер заявив, що він був би гіпокритом, якщо б дав підтримку Бушеві. Сен. Вайкер вже раніше виступав проти Буша за його ролю у Вотерґейтській афері. Буш, як відомо, був тоді головою Крайового комітету Республіканської партії.

М. Антонович

ДО УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКОЇ СПІВПРАЦІ

Останнім часом у вільному світі деякі чинники намагаються врегулювати історичний спір між українцями і росіянами. Що й казати, думка корисна! Тільки ж, коли мова про український бік, то нам якось до болю нагадується давня наша приказка: „Дай Боже, нашому теляті та й вовка з'їсти."

За останні чотириста років склалися українсько-російські відносини так, як склалися і основою до їхнього полагодження є докладне вивчення усіх розходжень історичних, культурних, соціяльних, звичаєвих, віросповідних (не зважаючи на одну релігію!) світоглядових та інших. Наївно твердити, що можна нараз, так як Атена вискочила з голови Зевеса, „лишаючи позад себе трагічні події минулого" почати нову сторінку взаємин на базі „взаємодовір'я", миру і дружби".

Наївні одиниці

Так поставлена справа вказує на відродження серед українців у вільному світі типа „наївного, хитрого малороса", який думає, що починаючи зі себе, він стане Мойсеєм, який поведе народ до нових духовних висот. Щоправда і серед росіян є декілька таких наївних одиниць, тільки ж, як то кажуть, „ситий голодному не рівня", і росіяни жадними зговореннями нічого не тратять, а лише виграють, бо вони вводять замішання в ряди українців, а маса російська далі є такою ж, як і була — шовіністично антиукраїнською. А найгірше те, що в майбутньому не вирішуватимуть долі наших народів „прекрасні душі ідеалістів", а реальні, жорстокі політики, яким те, що підпишуть Максімов, Буковський і Ґорбанєвская, як росіяни кажуть, „до лампочки".

Та і прекрасні принципи, коли до них ближче придивитися „виявляють безмежну наївність. Коли одна українська група і три росіяни твердять, що вони признають повне і незаперечне право російського і українського народів на державну незалежність, то це нам так трохи нагадує Анатоля Франса, який писав, що справедливі французькі закони забороняють і багатим, і бідним спати під мостами, що ведуть через Сену.

Не менше наївности проявляють ті, які думають, що теоретична заява проти русифікації щось дає. Це ж складна, практична проблема, яку треба рішати не гучними заявами, а конкретним пляном. Наприклад: у Києві, Харкові, Одесі є стільки російських шкіл, і стільки українських. Скільки ж російських шкіл треба перевести на українську мову? Поставте це питання і побачите, що з прекрасних принципів лишається пшик.

А це ж ще найпростіша конкретна проблема пов'язана з русифікацією України та інших Росією поневолених народів. А що вже говорити про складніші питання!

Та і яке значення може мати заява, чи одної окремої людини, яка з великим завзяттям проповідує на еміграції братерство між росіянами і українцями, чи одної політичної партії і декількох членів редакції „Континенту". Таж такі заяви матимуть ще менше зобов'язуючого значення ніж речі поміщені в „Культурі", оскільки той журнал — це поважна група певної частини польського суспільства, з якою, як не як, поляки рахуються навіть „там", чого не можна сказати про „Континент", який покищо ще гомогенної групи не створив.

Не хочемо, щоб нас погано розуміли! Ми у всякому разі за співпрацю на базі рівних з рівним з усіма нашими сусідами і меншостями. Тільки ж перед співпрацею мусить прийти взаєморозуміння, а для цього треба доброї волі і праці з обох боків значної кількости громадян, а не теоретичних, нічого не означаючих заяв окремих громадян з одного і одної партії (чи „руху") з другого боку.

Не забуваймо, що поки росіяни на еміграції не об'єднаються принаймні до тієї міри як українці, то ми можемо розраховувати лише на добру волю окремих одиниць, та і вона не дає ніякої запоруки. У 1917 році ми мали далеко більше і далеко впливовіших росіян на різних позиціях, які ставилися дуже прихильно до України, але все одно взаємовідносини між народами вирішували не вони, а російські генерали, або Ленін, Троцький і, практично, Муравйов із своїми п'яними солдатами. Яку ж ми маємо ґарантію, що на цей раз буде інакше?

Народна мудрість

Прихильники щирої і чесної співпраці з росіянами обурюються, коли цитувати російських чи українських письменників, які перестерігали і давали певні характеристики умов і взаємовідносин. Тому звернемося до „народної мудрости". Не українські буржуазні націоналісти вигадали російську приказку: „Русь сєєт рожжю, а живьот всьо ложжю". Себто: Росія сіє жито, а живе брехнею. Не українські націоналісти вимагали анекдот, який кінчається промовистими словами: „Потєш дитя, зарєж хахла!" Таких приказок можна наводити десятки.

З другого боку, не українські націоналісти вигадали і приказки, яких ще так багато зберіг „істин-

(Закінчення на стор. 4)

Іван Кедрин

ЖУРБИ Й РАДОЩІ МОСКВИ

Коли підводити балянс совєтських успіхів і невдач за кругло останній рік, то з гори треба ствердити, що по обох сторонах — додатньої і від'ємної — так багато позицій, що трудно з певністю твердити, де їх більше. Найбільшим — хоч теж релятивним успіхом — була окупація Афганістану. Правда, Москва не сподівалася, що зустріне такий сильний ворожий партизанський рух. Проте всі погрози з боку Заходу залишилися словесними погрозами, мобілізація всього мусулманського світу проти Москви не вдалася, бо частина мусулманських фанатиків користується совєтською допомогою проти Ізраїля і Америки. — До Ташкенту ночами приходять потяги з Афганістану з убитими, вже в дерев'яних домовинах, — і пораненими, але західні фахівці твердять, що всі совєтські людські втрати в Афганістані не перевищують цифри 500, що є дрібницею, якщо зважити велетенський людський потенціял, яким розпоряджає СССР.

„Малий В'єтнам"

Афганістан став для Москви „малим" В'єтнамом, бо треба безперервно висилати туди військові резерви і видаткувати коло 20 мільйонів дол. щоденно, проте та країна таки залишається твердо в руках Москви.

Не вдався теж західній економічний бойкот, бо Москва може імпортувати все, чого собі забажає, або безпосередньо (Франція) або за посередництвом свого східньонімецького сателіта чи скандинавських країн.

Відбулася теж у Москві Олімпіяда і поличником для Америки була тамошня присутність президента Міжнародного Олімпійського Комітету, лорда Кілланіна, який повторяв за совєтами байку, що не треба політику вплутувати у спорт. Очевидно, більшість золотих медалів дістали совєтські змагуни, професіонали, а не аматори, вишколювані за державні гроші від дитинства.

Зате невідомо, чи всі ті дійсні й уявні успіхи не рівноважить страшна поразка Москви, якою стали робітничі страйки й заворушення у Польщі. Поруч із далекойдучими поступками робітникам, включно з щонедільними Богослужвами через державні радіостанції і відкликання державної контролі над робітничими спілками, Москва скликала „маневри" власного війська плюс війська всіх сателітських країн, але, мабуть, у Кремлі рішено таки не повторювати супроти Польщі прецеденту з такими „маневрами", які закінчилися окупацією Чехо-Словаччини.

Страйки у Польщі і наявна слабість компартійного апарату в Польщі — це була, напевно, найприкріша несподіванка для кремлівських володарів. Ці люди виявили відому цілому світові ненависть всього польського народу супроти Москви і комуністичного режиму, але й не тільки польського народу. Адже й румунський комуністичний ватажок Чаушеску недавно заявив свою солідарність із Заходом щодо безправности совєтської окупації Афганістану. І у Кремлі певно здають собі справу, що німецькі комуністи є найперше німцями, а на другому місці комуністами, та що туга за з'єднанням Німеччини існує в обох частинах поділеної країни.

Страх перед розвалом

Не може бути сумніву, що хоча російський імперіялізм, одідичений від царського режиму, існує й далі існуватиме, проте розгін того агресивного імперіялізму зупинений, острахом, що у випадку нової великої війни розвалиться імперія — не так від мілітарної сили Заходу, як зсередини.

Цікавий маленький випадок: у столиці Афганістану Кабулі зголосився до американської амбасади один совєтський вояк з просьбою дати йому політичний азиль. Це клопіт амбасаді, бо читаємо — навіть у випадку признання йому такого азилю, нема як вивезти його з Афганістану, бо всі комунікаційні засоби контрольовані совєтським військом. Але наче автоматично насувається запит: чи це дійсно тільки одиничний випадок такого настрою совєтського вояка? Чи у випадку великого зудару не було б масової дезерції або й бунтів у совєтській армії?!

Покищо в Совєтському Союзі „все спокійно", державно-партійний апарат тримає поверх двісті мільйонів людей в атмосфері страху і мовчазної слухняности. Як довго? Чи не повториться якась нова несподіванка, як із польськими робітниками? Тому ми, вільна українська громада у світі, повинні закинути внутрішні свари і боротьбу „за впливи", а натомість пильно слідкувати за тими важливими подіями, які нас безпосередньо заторкають.

З НАШИХ БУДНІВ

Дрогобичани та інші

Таке вже маю щастя, що коли не приїхав би на Союзівку, завжди попадаю на якусь зустріч, або з'їзд, щоб не казати „конвенцію". Так і цим разом, у днях 6-7 вересня, попав на репрезентативний з'їзд Дрогобиччини — землі Івана Франка, як стояло написано в „Свободі".

При реєстраційному столику в гостинниці хтось зі штабу голови комітету і клясичного гітариста, інж. В. Осередчука, спитав мене:

— Ви з котрих Керницьких будете, дрогобицьких, чи інших?

— З інших, — відповів запитаний, — з тих бібрецьких.

Тоді панове — реєстратори подивились на мене, як на мале пиво і взагалі більше не „бадрувались" тим, щоб зарахувати мене учасником з'їзду, чим зашпарували мені коло ста талярів начисто... І хоч дрогобичани, з причин реґіонального характеру не прийняли мене за свого, то не можу тут сказати пів кривого слова, на гостеприємних пань-дрогобичанок!

Потім, від союзового друга, Татарського з Детройту підписаний довідався, що реєстраційний комітет переключився на іншу систему, поскільки „деліквента" вже більше не питали, звідки він походить, з Дрогобича, Борислава, чи Стебника, а просто нюхали — чим він пахне: нафтою, чи нафталіною... Міркую, що я мусів хіба попасти в другу категорію, поскільки пан управитель Квас навіть не зволив запропонувати мене до складу жюрі, що вибирало міс Союзівку на 1981 рік, одним тижнем пізніше!

Проте вибір кралі УН-Союзу, пройшов успішно і без моєї участи; жюрі, під командою значного тенісового чемпіона, інж. Р. Ракочого, попрацювало справді ударно, вибравши кралею 1981 року, красну панну Орисю Ганушевську, з малого, але важливого стейту Ровд Айлен; але ж треба підкреслити в цьому місці, що її попередниці, Галі Петрик з Пенсильванії, теж, нівроку, цієї дівочої краси — не бракує!

Трохи шкодую, що під час дрогобицької зустрічі не пощастило мені зустріти колишнього сеньйора редколеґії „Свободи"; д-ра Луку Луцева, тепер же редактора двотомового реґіонального збірника „Дрогобицька земля". Зустрів, натомість, його заступника, колишнього редактора „Народної Волі", д-ра Василя Вергана, і хоч його притискали по кутках, деякі учасники з'їзду, яких матеріяли не були поміщені в збірнику, проте шановний колеґа-редактор залишив Союзівку живий та цілий, без обірваних бакенбардів, що похвально свідчить про високу товариську культуру колишніх мешканців землі Івана Франка...

Хоч зі своїм дрогобицьким земляцтвом Великий Каменяр либонь матиме трохи „троблю", поскільки нащадки кельтів — наші славні бойки, теж „тримають" його за свого, і щойно недалекий вже з'їзд т-ва „Бойківщина", теж на Союзівці, вирішить врешті-решт, котрі бойки мають до Івана Яковича більше право: стрийські, чи дрогобицькі?..

Ікер

Що пишуть про нас

„Сеятель" — це культурно-освітний квартальник російської еміграції з Першої світової війни, який виходить 49 років в Буенос Айресі, Арґентина. В числі 163 за листопад 1979 року на першій сторінці автор Н.А. Чоловський помістив статтю з портретами двох російських поетів — Пушкіна і Лєрмонтова.

Автор цієї статті пише, що „два великі російські поети, Пушкін і Лермонтов — гордість Росії", були вбиті у розцвіті свого життя, повні невичерпних творчих сил і можливостей. Убиті на дуелі — перший на 38-му, а другий на 27-му році життя. Обох їх не любило російське дворянство і уряд, який правив тоді Росією. Їх ліберальні погляди, їх співчуття закріпаченому народові, їх критика несправедливостей в Росії, — не подобалися дворянству і урядові.

У дальшому автор пише: У всіх країнах світу народи і уряди цінять і гордяться своїми видатними письменниками і поетами, котрі збагачують духово свою батьківщину, побуджують народ йти шляхом прогресу і передають ідеї майбутнім поколінням. У всіх країнах письменники й поети — це передові борці за правду, справедливість і щастя, за високі ідеали людства. „Але не так є з російською еміграцією", — пише Н.А. Чоловський, подаючи приклад з української еміграції в Арґентині: „В тім відношенні ми повинні брати приклад від братів наших українців: вони активніші і жертвенніші багато більше від нас. Вони об'єднанні і діють на благо свого народу. Вони пам'ятають, святкують і шанують імена своїх героїв, своїх культурно-освітних і громадських діячів. Наприклад, українці-емігранти своєму великому поетові Тарасові Григоровичу Шевченкові в багатьох країнах збудували пам'ятники, щоб народи тих країн клонили перед ним голови. В Арґентині українська колонія має свій університет, дитячі школи, бібліотеки, типографію, дві церкви (католицьку і православну), манастири, культурні доми, банки, хор, театральні групи, котрі дають вистави і балі; в неділі вранці передають передачі по радіо „Атлянтида" в українські мові. Ці блискучі досягнення української колонії в Арґентині роблять честь її проводові і українському народові".

Переклав з російської мови
Михайло Івасівка

Богдан Певний

ВИСТАВКА СТОЛІТТЯ

(2)

Аналітичний кубізм не встоявся під натиском воєнних подій, що розсіяли мистців. Усе таки, його осяги й наміри були цупко закорінені вже 1912 року, коли Пікассо і Брак працювали над першими коляжами, черговим рішучим розривом з традиційним малярством і ударом по фотографічності реалізму. Вони конструювали свої коляжі з шнурків, кусників газет, дрючків, гральних карт й інших подібних матеріялів. Поява коляжів позначає кінець аналітичної фази кубізму і початок його синтетичної фази. Вивівши з природи автономну реальність образа, мистці відвернули творчий процес, у наслідок чого вперше з'являється в мистецтві чужий природі об'єкт, складений з пласких кольорових форм. У синтетичній фазі кубізму Пікассо і Брак відійшли від геометричної негнучкости ранніх праць і, збагативши палітру, відкрили шлях до більшої декоративної краси і різнорідности. Приблизно від 1917 року Брак занехаяв коляжі й знову почав малювати повною палітрою, покинувши кубізм заради індивідуального стилю, а Пікассо експериментував у різних стилях, пересіваючи їх кубістичними працями. Міць кубізму хоч би в його хисті спонукати інших до нових щукань, після нього мистецтво немає вороття до давного вигляду!

У безпосередньо наступних роках захоплення Пікассо експериментальним кубізмом починає поволі вигасати. Пікассо переходом зупиняється над можливістю творчости у цілковито геометричному абстракціонізмі, чим зближується до зростаючих на силі пуристів і конструктивістів. Справді, немає важливішого стилю в европейському мистецтві XX століття, якого Пікассо оминув і проблематику якого не розглядав по-своєму. Близько 1920 року в творчості Пікассо помітні два окремі стримління — перше, монументальне і неоклясичне, в якому панують гігантичні жіночі постатті, неначе вилиті з бетону, правдоподібно надхнені староримськими статуями; друге, логічне продовження кубізму, в якому повторюються арлекіни і натюр-морти з його раннього кубістичного періоду, виконані начебто коляжі. З останнього вирізняються два варіянти „Музикантів" 1921 року, на яких постаті відтворені, неначе паперові витинки. Вони стилево співзвучні з прагненнями пуристів очистити просторове мистецтво від зайвих прикрас і декоративних деталів, щоб підсилити чистоту й ясність форми. У висліді форма чи людської фігури, чи мертвої природи зберегла суцільність своєї сильветки і вирізняється масивністю об'єму. Близько 19925 року монументальні фігури неоклясичного стилю Пікассо втрачають свій статичний маєстат. Натомість Пікассо відтворює їх у застиглому русі. У заключенні, ця жахлива і обурлива манера зближує Пікассо до сюрреалістів. Намір образити і зворушити глядача нарочитий - то відповідь Пікассо на духову безідейність поміж двома світовими війнами. Та тенденція у творчості Пікассо досягає кульмінаційної точки у величезному стінописі „Герніка" 1937 року, намальованому для Еспанського Павільйону на Інтернаціональній Виставці в Парижі для відзначення брутального знищення старовинного міста басків Герніки. Шукання за утопією справедливости штовхає Пікассо до скрайньости — він член французької компартії від 1944 року. Це саме почуття гуманности змушує його демонстративно покинути комуністичну партію на знак протесту проти вторгнення совєтських військ у Мадярщину і Чехо-Словаччину. В середині 1930 років Пікассо, будучи еспанцем, був одержимий мітом про Мінотавра, якого Мінос, казковий цар Кріту держав у коському лябіринті й годував парубками і дівчатами, до їх мусіли посилати в данину атенці. Бій з биками в загальному, а зокрема Мінотавра з чоловічим тулубом Пікассо часто відтворював, щоб у такий спосіб передати руїницькі й іраціональні аспекти модерного світу. Пікассо, так як перед ним Гоя, вживав мову символів, де біжучі події були побойовищем биків. Він показує нам перевернений світ у якому бик-мінотавр виходить переможцем і височіє неторкальний понад покаліченими людськими жертвами. Монохроматичність сіро-чорної гами „Герніка" підсумовує весь творчий розвиток Пікассо. Викривлені й спотворені форми виникли з автоматичного процесу багатомісячної праці повторюються і в інших, паралельних до „Герніки" праць Пікассо, але у них бракує тієї інтенсивности емоцій. Згадана виставка Пікассо — також прощання нюйоркчан з „Гернікою", бо на останнє бажання мистця її перевезуть в Еспанію з Музею Модерного Мистецтва в Ню Йорку, де вона переховувалася близько 40 років.

Велитенська спадщина Пікассо включає багато скульптур і велику й важливу кількість графічних праць. В останніх роках Пікассо повернувся до скульптури з майже експресіоністичною манерою, як також до кераміки. Він працював до останньої хвилини свого плодовитого життя.

Життя Пікассо має ще іншу, нетворчу сторону. Він втішався великим матеріяльним успіхом і його майно оцінюють на сотні мільйонів долярів. Як людина він любив і ненавидів, радів і сумував, мав багато жінок і дітей, що було постійним джерелом сплетень. Про цю сторону Пікассо хай пишуть інші — ми обмежились до Пікасса-мистця, слід якого міцно закорінений у мистецтві нашого часу.

ПЕРШИМ ЗАКОРДОННИМ ГОЛОВОЮ ДЕРЖАВИ, що відвідає КНР після відбуття 5-го Всекитайського народного конґресу, фактичного, хоч невиборного парляменту Китаю, буде Сандро Пертіні, президент Італії. Пертіні відлетів з летовища в Римі в середу, 17-го вересня. Після короткої зупинки в Кувейті, де він відбув формальну державну візиту, а нафтові спеціялісти в його антуражі перевели розмови з компетентними чинниками в справі постачання нафтової ропи, президент Пертіні відлетів до Пекіну.

ПОЧАЛАСЬ ОСІННЯ КАМПАНІЯ УНСОЮЗУ! МЕТА: 2,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ. ВСТУПАЙТЕ В РЯДИ НАЙБІЛЬШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!

В ТОРОНТО ВІДБУВСЯ ПОХОРОН ІНЖ. ПІДГАЙНОГО

Торонто, Онт. (М.Л.) — Тут, у лікарні св.Михайла, помер 1-го вересня ц.р. по довгій невилікувальній хворобі св.п.інж.Богдан Підгайний, народжений 2-го січня 1906 року в Полоничній Львівського повіту в Західній Україні.

Похоронні обряди розпочалися 4-го вересня Панахидою у похоронному заведенні Кардинала, яку відправили оо. В. Шараневич і О. Гошуляк, при участі коло 500 громадян; співав дивізійний хор „Бурлаки" під диригентурою З.Лавришина. Отець Шараневич подав короткий життєпис св.п. Б.Підгайного та висловив співчуття вдові й дочці та численній ближчій і дальшій родині.

Похорон розпочався 5-го вересня Панахидою в похоронному заведенні, а відтак домовину відвезено до кадетрального сраму св. Йосафата, де ті самі душпастирі відправили поминальну Богослужбу при участі коло двох сотень громадян. Тут о.Шараневич знову подав короткий некролог про Небіжчика.

Довжелезна кавалькада авт відпровадила св.п. Богдана на цвинтар Парк Ловн, де після відправи Панахиди прощальну промову виголосив мгр Василь Верига від Крайової управи Братства Дивізійників, а ред. Анатоль Камінський — від Закордонного Представництва УГВР. При всіх відправах дефілювало п'ять прапорів станиць дивізійників, а домовину супроводжало кілька військових хрестів заслуги св.п. Б. Підгайного.

Заходами місцевого відділу дивізійників відбулася традиційна тризна в ресторані „Мейфер Інн" з учасю 150 осіб. Тризну започаткував д-р Мирослав Малецький, а проводив нею сотник Богдан Бігус. По трапезі, поблагословленій о. Шареневичем, першим промовляв Микола Лебідь від Закордонного Представництва УГВР та УПА, а далі слідували промовці: мгр Богдан Артимишин від Братства Дивізійників з Філядельфії; інж.Ярослав Соколик, голова Т-ва Українських Інженерів у Торонто, інж.Степан Пиндус від колишніх студентів Політехніки в Данцігу; д-р Остап Сокольський від КУК; інж.Омелян Тарнавський від Пласту, і, нарешті, д-р Михайло Логаза від приятелів Покійника. Тризну закінчив сестрінок св.п.Б.Підгайного інж. Богдан Максимець подякою від родини за участь у похоронах, а зокрема — Братству Дивізійників за влаштування тризни.

21 вінок прекрасних свіжих квітів прикрашував домовину, а учасники та приятелі св.п.Богдана замість квітів складали грошові пожертви на пресовий фонд „Вістей Комбатанта", на Патріярший фонд, на українознавчий осередок у Гарварді та на видавничий фонд Енциклопедії Українознавства у Сарселі. Хоча похорон відбувся у робочий день, то, згідно з оцінкою торонтонських учасників, такої численної участи громадянства українське Торонто не зареєструвало у минулому. Це був справжній вияв любови і пошани до заслуженого співгромадянина.

Св.п. інж.Богданові Підгайному в останню путь

(Промова д-ра Михайла Логази на тризні)

Скорбні, Вдово і Родино, Преподобні Отці, Друзі Комбатанти, жалібна Громадо!

Ми віддали останню прислугу вельмизаслуженій людині, що провела сливе три чверти сторіччя многогранного і майже вийняткового життя, про яке говорили попередні промовці. Особа св.п.Небіжчика — це передусім символ революціонера-підпільника, бойовика і воіна, політичного в'язня із смертним, а відтак доживотним засудом, політично-громадського діяча, висококваліфікованого професіоналіста в механічній інженерії, пляновика і конструктора багатьох патентованих винаходів, — але понад усі кваліфікації Покійник був Людиною з великої літери, що в ній скупчилось багато позитивних людських прикмет і чеснот.

Мав він передусім тверду віру в те, що сам проповідував і виконував без вагань і застережень усі наложені на нього або прийняті на себе обов'язки, хоч був свідомий того, що за свою діяльність у рамках організації, до яких належав, не зазнає ані похвал, ані нагород, бо був людиною небуденної скромности. Тоді, коли про нього писали в пресі, чи в багатьох книжкових виданнях — однаково, свої, як і чужі автори, із Гасловою Енциклопедією Українознавства включно, — він сам про себе говорив дуже мало і рідко, і не любив, щоб про нього говорили інші. Як доказ цієї скромности є факт що, на жаль, не лишив по собі своїх автобіографічних споминів, хоч мав легке перо, доказом чого є статті у „Вістях Комбатанта", дарма, що зі своїм пребагатим життям мав про що писати. Він завжди був оптимістом навіть у найтяжчих хвилинах свого життя, а його життєрадісність світила прикладом для інших. Завжди був милим співрозмовцем у кожному товаристві.

Крім своїх професійних, організаційних і громадських обов'язків, мав кілька своїх „габбі" і завжди якось знаходив час, щоб у товаристві своїх друзів їх плекати. Був завзятющим рибалкою, як теж і мисливцем, але не тому, щоб здобувати трофеї за успіхи у цьому, може, навіть дещо жорстокому спорті, але передусім тому, що любив природу, бо на її лоні відпочивав фізично і духово. Між учасниками цього сумного обряду є його партнери у цьому спорті і вони можуть посвідчити, яким милим співучасником був він на частих рибальських виправах. Він був організатором і першим головою рибальсько-мисливського т-ва „Беркут". Любив теж компетицію у королівській грі в шахи і з притаманним йому гумором любив почванитись „своїм молоточком на мене" в успішній розгрі. Багато часу і видатків присвячував фотографіці, що в ній дійшов до мистецьких висот, хоч ними не чванився. Покійник відзначався любов'ю до людей, а любив їх справді соборно — без різниці на партійну чи віроісповідну зрізничкованість. Любив і вмів дружити із людьми, а, подружившись, залишався щирим і вірним приятелем аж до обірвання нитки свого життя. І добрі люди цінили його погідну вдачу, а передусім його заслуги.

Таким я знав св.п.Богдана впродовж півсторіччя і таким я прощаюсь із Ним теж від своєї дружини та від багатьох тут присутніх, а ще більшого числа неприсутніх його друзів, у останню його путь із глибокою вірою, що знову зустрінемось у кращому світі, що його Господь приготовив для чесних і Богоугодних людей.

Спи спокійно, Дорогий Друже, та сни про волюдолю нашої України, що для неї Ти жив і трудився, а гостинна канадська земля хай пером Тобі буде! Вічна Тобі пам'ять!

Відбулися збори відділу „Самопоміч" в Кергонксоні

На фото: (сидять зліва направо) Микола Аврамчук, член управи; Дарія Хухра, секретар; Євген Лукомський, голова; о. д-р Богдан Волошин, парох; ,Ольга Олійник, член суспільної опіки; Григорій Мокляк, містоголова та організаційний референт; (стоять зліва): Дмитро Досяк, член управи; Онуфрій Литвин, член суспільної опіки; Володимир Мілян, член суспільної опіки; Пилип Оприско, голова товариського суду; Володимир Безкоровайний, член управи. Відсутні на знімці: Дмитро Стасюк, касир управи; Степан Олексів, голова контрольної комісії; Євген Гусак і Михайло Куриляк — члени контрольної комісії.

Кергонксон, Н.Й. (Є.Л.). — В травні ц.р. відбулися тут, на Союзівці, звичайні загальні збори відділу товариства „Самопоміч".

По звітах уступаючої управи, дискусії й уділенню абсолюторії збори вибрали нову управу та намітили нові завдання дальшої праці.

Сам відділ в Кергонксоні, як і інші місцеві товариства, — це чи не єдині громадські одиниці української спільноти в Америці, а може й у світі, де більше як 85 відсотків членства — пенсіонери. І, як це не дивно, громадське життя в Кергонксоні пливе жваво і розгорнено. Громадські наради, збори, чайні вечори, бенкети, академії та інші імпрези всеціло заповнюють час. Ці місцеві успіхи треба завдячувати декільком факторам, прикметним Кергонксонові.

В першу чергу добрий стан громадської роботи треба завдячувати повній і беззастережній співпраці обох віроісповідних груп в реалізації намічених завдань. Зокрема треба підкреслити повну, жертвенну співпрацю і такт місцевого католицького пароха о.д-ра Богдана Волошина. Другим позитивом є кожночасне і безкорисне користування приміщенням церкви Пресвятої Трійці, і оселі УНСоюзу Союзівки, що забезпечують існування місцевим українським товариствам. І третім, — постійний зріст числа пенсіонерів, які поселюються в Кергонксоні — найрадше біля Союзівки, — де купують, будують або піднаймають приміщення.

Ці й інші факти створюють нові вимоги і потреби до місцевих українських організацій в цілості, а для місцевого відділу „Самопомочі" зокрема. Тому треба зауважити, що приміщення Союзівки, — хоч її адміністрація прекрасно співпрацює з місцевими організаціями, — не можуть служити громаді під час літнього сезону — коли є наплив гостей, — а це більше як півроку, що є самозрозуміле. Також церковні приміщення не відподають своїм характером і будівельною структурою специфічним потребам товариських імпрез. Останні загальні збори відділу „Самопомочі" в Кергонксоні в дискусії висунули суґестії і побажання в справі купна чи будови відповідного до місцевих потреб будинку. Життя прямо заставляє відділ „Самопомочі" подбати про вигідне, легкодоступне, тепле і постійне приміщення для наших шахістів, бриджістів, рибалок, та членів інших секцій й інших товариств. Слід сподіватися, що українська громада, а зокрема нова управа відділу „Самопомочі" в Кергонксоні візьме ці й інші факти під увагу і поробить відповідні рішення.

Приклад, гідний наслідування

Під кінець червня відсвяткувала родина Трипупенків ще одне свято — ґрадуацію наймолодшої доні з їхніх чотирьох дітей — Олі Трипупенко. Вона з найвищим академічним успіхом — summa cum laude — закінчила філядельфійську середню школу для дівчат і дістала першу нагороду з німецької мови. Оля є членом також в National Honor Society. Два роки тому Ольга Трипупенко закінчила з відзначенням одинадцятирічну суботню школу українознавства та релігії при церкві св. Покрови в м. Філядельфії, і залишилася тут асистенткою. Вона провадить дитячий садочок, співає в церковному хорі, належить до Ліги Православної Молоді при катедрі св. Володимира, грає на скрипці у струнному ансамблі; впродовж декількох років танцює в танцювальнім ансамблі "Волошки", деклямує, читає реферати, є старшою пластункою. Її улюбленим спортом є гімнастика та лещатарство.

Восени Оля розпочинає навчання в Дрексельському університеті в ділянці композиторських наук, де напевно добре себе виявить, бо має вже добрий приклад зі своїх двох братів і сестри. Брат Юрко продовжує навчання на Темпельському університеті на відділі права, а сестра Леся у Дрексельському університеті здобуває маґістерський диплом з ділянки міжнародних торговельних зв'язків.

Життя кожного з чотирьох дітей панства Трипупенків зв'язане з усім рідним і поза рідним домом. Почалося воно ще з передшкілля 43-го Відділу СУА. Уже тут бачили ми цих дітей у дитячих сценках, слухали їхні деклямації, співи.

Після передшкілля наступила, тоді ще 10-річна, суботня школа українознавства та релігії при церкві св. Покрови, яку всі діти закінчили з відзначенням. Звідси перейшли до 12-річної школи українознавства товариства "Рідна школа" у Філядельфії, яку також усі закінчили матурою з визначним успіхом. Може тому, що українська мова була єдиною мовою дитинства, відвідування рідних шкіл в цих дітей відбувалося з охотою — без примусу чи нарікань. Юрко та Тарас, закінчивши "Рідну Школу", залишилися тут асистентами, а згодом Юрко провадив англомовну клясу. Леся повернулася до школи українознавства та релігії при церкві св. Покрови, де працює асистенткою, акомпонує шкільному хорові, і учителює.

Рік після закінчення рідних шкіл, приходять почерзі ґрадуації з американських середніх шкіл. Леся, як і Оля тепер, закінчила середню школу summa cum laude, так само з успіхом ґрадуувалися Юрко і Тарас.

Згодом Леся та Юрко закінчили Лясальський коледж cum laude: Леся з бизнесової адміністрації й еспанської мови, а Юрко з політичних наук; молодший Тарас ще вчиться в цьому коледжі.

Крім шкіл ці юнаки знаходять ще час належати до організацій і брати активну участь у церковному та громадському житті. Юрко й Тарас були вівтарними прислужниками. Згодом Юрко був рукоположений в іподиякони. Вони співали у церковному хорі, набирали знання з музики в українських професорів: Леся — фортепіяно, Юрко та Оля — скрипки, згодом грали в оркестрі УМІ. Всі також співали в хорі УМІ. Леся була сестричкою пластового новацького гуртка, танцювала в танцювальній групі "Волошки", репрезентувала "Українське Православне Слово" на балю Української преси в 1973 році, де була обрана кралею цього балю. Тарас Трипупенко брав участь у драматичному гуртку. Всі належали до Пласту; деклямували, читали реферати — і не тільки на терені Філядельфії, а й поза нею.

Після кожного шкільного року наступав час дозвілля для дітей — таборування серед гірської природи далеко від гучного міста у колі ровесників-друзів. Відбувалися табори на оселі ім. Ольжича в Лігайтоні, на Верховині. Пролітали табори новацькі, юнацькі, піонерські, водні, вишкільні, а взимку — лещатарські пластові табори.

Леся проходила курс українознавства на Верховині; Оля тут же пізніше — курс народних танців; Юрко відбув літні курси церковного диригенства при колеґії св. Андрія у Вінніпеґу; Леся поглиблювала знання еспанської мови на літньому семестрі Мадридського університету в Еспанії. Оля відбувала табір Ліги Православної Молоді та брала участь у конвенціях Ліги Православної Молоді; згодом Леся й Оля були сестричками: Леся — на пластовому таборі на Верховині, Оля — на Оселі Ольжича.

Батькам, які посвятили подружнє життя вихованню чотирьох дітей у рідному оточенні, належить рівнож декілька рядків уваги: не здійснилися мрії молодого хлопця Віталія Трипупенка після закінчення десятирічки стати студентом Полтавського учительського інституту. Прийшлося перервати освіту, тяжко переживаючи лихоліття Другої світової війни далеко від Батьківщини на примусовій роботі. Після закінчення війни Віталій робив усі заходи для продовження освіти: здав матуру в українській гімназії в Авгсбурзі, Німеччина, і вступив до УТГІ в Реґензбурзі. Потім виїзд до Америки; праця на прожиток; нова мова, — знову втекло декілька, дорогих років. Згодом Віталій закінчив технічну школу Темпельського університету, і продовжував науку далі, вже бувши батьком чотирьох дітей. Він здобув диплом інженера в Дрексельському університеті, де студіював вечорами, а тому аж дев'ять років.

Щоб відсутність батька не відбилася на вихованні дітей — удень праця, увечорі — університет, Євдокія Трипупенко — мати, перебирає на себе всі обов'язки. Вона цілковито посвячується дітям: возить їх до всіх шкіл, кожного зокрема і всіх разом, приділяє багато уваги дітям для успіху в американських школах, а ще більше — для успіху в українських. Коли надходив по-черзі час матур, батьки дітей звільняли з американських шкіл, а батько звільнявся з праці, щоб допомогти дітям відповідно підготовитися до іспитів.

Щоб дати дітям багато в житті — треба було додаткових фінансів. Пані Євдокія ніколи не залишила дому і дітей, але сиділа довгі години — і звичайно вечірні — над ручною заробітковою роботою.

А діти, дехто з них вже одружені тепер, винесли з батьківського дому спогад про приклад батьків, гідний до наслідування: повне посвяти життя для родини і активне, жертвенне, прикладне членство в рідній українській Православній церкві. Обоє — Віталій і Євдокія Трипупенки — є в тісному зв'язку зі школою українознавства і релігії при церкві св. Покрови, обоє працюють у батьківському комітеті, батько — довголітній голова комітету, а мати — довголітня учителька. Віталій Трипупенко також вчителює в "рідній школі" та взагалі вони обоє активні члени української спільноти міста Філядельфії.

Батько — Віталій Трипупенко, і діти — Тарас, Оля, Юрко з дружиною Іреною, з роду Ленко, є членами 424-го Відділу Українського Народного Союзу, а Юрко навіть є секретарем цього ж Відділу. Оля — стипендистка Народного Союзу на 1980/81-ий шкільний рік.

Близька приятелька

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Нюарку, Н. Дж.

повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

відбудуться

в суботу, 4-го жовтня 1980 року

о год. 7-ій веч.

в залі Українського Народного Дому

при 140 Проспект Авеню, ІРВІНҐТОН, Н. Дж.

НА ПОРЯДКУ НАРАД

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останні місяці.
3. Обговорення осінньої кампанії, метою якої є придбати 2,000 нових членів до кінця цього року
4. Обговорення загальних союзових справ
5. Внески, запити і закриття зборів

У нарадах візьме участь —

Василь Оріховський, головний організатор УНС

До участи в нарадах зобов'язані члени Управи Окружного Комітету, секретарі та члени Управ принапежних Відділів і конвенційні делеґати

ЗА УПРАВУ

ЮЛІЯН БАРАНЮК, *голова*

АНДРІЙ КЕЙБІДА, *секретар* — ВОЛОДИМИР БОЯРСЬКИЙ, *касир*

Амстердам, Коговз, Трой і околиці!

В неділю, 5 жовтня 1980 р., о год. 2 по пол. в залі Українського Клюбу, Cohoes, N.Y.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

міст: Трой, Амстердам, Гадсон, Коговз, Вотерліт і Пітсфільд, Масс. та околиці.

в яких розміщені Відділи чч

13, 57, 150, 191, 266, 476 і 477

В цих Зборах повинні взяти участь Урядовці, Делеґати і Представники згаданих Відділів

ПОРЯДОК ЗБОРІВ

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останні місяці.
3. Обговорення осінньої кампанії, метою якої є придбати 2,000 нових членів до кінця цього року
4. Обговорення загальних союзових справ
5. Внески, запити і закриття зборів

До участи в нарадах запрошується всіх членів Відділових Управ, членів Контрольної Комісії і делеґатів останньої Конвенції

У Зборах візьме участь

Марія Душник, заступниця гол. предсідника УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ

Павло Шевчук, *голова*

Іван Дурбак, Василь Колодій, *секретарі* — Михайло Савків, *касир*

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ РУХ

влаштовує **в суботу, 27 вересня ц. р., в Українськім Інституті Америки, поч. 2-га год. поп.**

ПОЛІТИЧНИЙ СЕМІНАР

З ТАКОЮ ПРОГРАМОЮ:

РОМАН БОРКОВСЬКИЙ: Боротьба чехів за волю і висновки для українців.

МИХАЙЛО ВОСКОБІЙНИК: „Російсько-українська заява" з 1980 року і дальші перспективи українсько-російських стосунків. („Заява" проголошена за підписами УДР і співробітників журналу „Континент").

РОМАН ІЛЬНИЦЬКИЙ: Страйки польських робітників у серпні-вересні 1980 року і висновки для української політики.

РОМАН ЛЕҐЕДЗА: Юридичні основи боротьби за українську державність. (Переяславська угода, Акт 22 січня 1918 р., конституції УРСР і СРСР).

ДИСКУСІЯ

Керівник Семінару: д-р ОЛЕГ ВОЛЯНСЬКИЙ.

Семінар відкритий для всіх Шановних Громадян, зацікавлених політикою.

На далеку могилу в Україні,
БАТЬКА нашого Приятеля ҐОҐА

сл. п. Северина Слупчинського

замість квітів зложили по 20.00 долярів:

на ОХОРОНУ ВОЄННИХ МОГИЛ	$ 80.00
на ВИДАННЯ ЗБІРКИ ПОЕЗІЙ Р. КУПЧИНСЬКОГО	100.00

М. і Р. Гавриляки, Р. Герасимович, М. і Ю. Гончаренки, Б. і В. Гнатківські, Таня Купчинська, І. і Ю. Купчинські, Я. і Я. Рублі, А. і Я. Терлецькі та Х. і Ю. Ференцевичі.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

ПІДСУМКИ І ПОДЯКА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ „ВІЛЬНОЇ ОЛІМПІЯДИ — 1980"

Організаційний комітет "Вільної Олімпіяди 1980", зробивши підсумки своєї праці і зусиль, пов'язаних з організацією "Вільної Олімпіяди", що відбулася в днях від 3-го до 6-го липня ц.р. в Етобіко (Торонто, Канада), стверджує, що усі намічені головні цілі цієї великої спортової імпрези були з успіхом осягнені понад сподівання.

Про це свідчить зацікавлення "Вільною Олімпіядою" преси, радіо, телевізії, політичного і спортового світу, численної публіки, а особливо ентузіязм молоді народів, учасників Олімпіяди. Підготовка, переведення і остаточний успіх "Вільної Олімпіяди" були можливі завдяки групі ентузіястів цього проєкту, спортовцям-учасникам грищ і моральній та матеріяльній підтримці патріотичної української спільноти, громадських організацій, українських спортових осередків, братсько-фінансових установ і підприємств та окремих меценатів.

На покриття коштів підготови і вивінування української спортової репрезентації зложили дотації: Український Народний Союз — 1,607.70 дол., Організації Українського Визвольного Фронту в Канаді і ЗСА — 770 дол., Централя Комітету Українців Канади — 500 дол., Об'єднані Українські Підприємства — Ю-Бі-Ей Трейдінг Компані — 500 дол., Рочестер Фирнічер — 300 дол., кредитова спілка "Будучність" — 200 дол., Українська Народна Поміч — 100 дол., Астро Травел — 100 дол.; окремі жертводавці: С. Кузь 160 дол. В. Бицик і В. Івасин по 50 дол.; О. Джулинський і д-р П. Глібович по 25 дол.; О. Наумчук — 10 дол.

Всім їм подяка від комітету і громади.

Комітет складає також подяку Українському Культурному Центрові, В-ву "Гомін України", Литовському Інформаційному Центрові, Литовській церкві Вознесіння, які безкорисно віддавали до диспозиції комітету свої приміщення; ОДУМ-ові, танцювальному ансамблеві "Веснянка", вокальному ансамблеві "Сузір'я" за збагачення виступами програми Олімпійського бенкету; сумівській оркестрі "Батурин" та дівочому хорові "Діброва" за участь і кольоритний виступ на офіційному відкритті Олімпіяди, українським молодечим організаціям — СУМ, Пласт, СТ "Україна" й УСЦАК, за повну співпрацю; та всім іншим багатьом особам, що були заанґажовані в підготовчій праці, на руки голови Спортової комісії А. Желтвая — "душі" спортової частини імпрези, які невтомною працею запевнили фаховий рівень спортових змагань. Подяка від Організаційного комітету належить також голові Комісії інформації і зв'язку Рімасові Петравскасові та її членам; голові Фінансової комісії Ігорові Перегінцеві та її членам за фахове виконання обов'язків, пов'язаних з фінансуванням проєкту такого маштабу; Олегові Качмарському, який ентузіязмом і діловою наполегливістю при тісній співпраці зі згаданими головами комісій і членством довів "Вільну Олімпіяду" до успішного закінчення.

Змагунки й змагуни, учасники цих Ігрищ, гідно репрезентували Україну, Латвію, Литву, Естонію і Вірменію, і їм усім вдячний комітет бажає: "До побачення на 'Вільній Олімпіяді' в 1984 році!"

Референтура зв'язків та інформації
Вільної Олімпіяди — 1980

ШАХОВИЙ ТУРНІР У ЧАС VI ЗДВИГУ УКРАЇНЦІВ У НІМЕЧЧИНІ

Українські шахісти, які перебувають на еміґрації, ще раз підтвердили, що вони належать до народу, серед якого "королівська" гра користується великою популярністю. З нагоди зустрічі, чи, як у нас заведено говорити, — 6-го здвигу українців Німеччини, що відбувся 30-31 серпня ц. р. в Мюнхені, поряд з іншими імпрезами: концертами, висвітленням українських кінофільмів, забавами, в місцевому Українському шахову клюбі було влаштовано турнір.

Серед його учасників були українці з віддалених від Мюнхену міст — Пфорцгайму, Риму й навіть один український студент із Польщі, який проводив тут вакації.

Після впертої боротьби перше-друге місця в турнірі поділили І. Корнійчук і Токар, третє-четверте — І. Бобин з В. Леником, п'яте здобув Карпінський, шосте — Дем'янів. Наступні місця зайняли: Яциняк, проф. М. Максимович, Ноґас та інші. Керував турніром ініціятор його переведення Ю. Семенко.

(Є. -ик)

ДОВГІ МІСЯЦІ ТРИВАЮТЬ переговори між Альжирією й американськими компаніями в справі закупу сконцентрованого газу, а в міжчасі припинено повністю його доставу. Альжирія поставила була такі вимоги, що коли б їх прийняти, то ціна альжирського газу зросла б кількакратно. Американські фірми на чолі з Ель Пасо компанією, найбільшою газовою фірмою в ЗСА, пропонували зблизити ціну альжирського газу до висоти ціни газу з Канади й Мехіко. Альжирці не погоджувалися й постачання перервалося. Тепер альжирський уряд побачив, що його вимоги неоправдані і він їх не осягне, поступився і погоджується на ціни, близькі до світового ринку. Американські фірми єдині посідають засоби для концентрації і морського транспорту газу.

До українсько...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

но-руський пісатель" Микола Гоголь: „Як чорт чи москаль щось украли, то поминай, як звали", „на вовка помовка, а москаль кобилу вкрав", „москаля підвезти" тощо. В народі не зайво говорять: „ Тату, лізе чорт у хату! — Дарма, аби не москаль!" звичайно з цензурних причин тепер у совєтах „москаль" міняють на „пан" — все одно: для простого, незіпсованого українця-селянина чорт, москаль і пан мали однакову вартість.

Цих речей ми зовсім не наводимо для того, щоб викликати якісь антиросійські настрої чи що. Ми хочемо тільки вказати на те, що гарними заявами не можна викреслити того, що понакипало в душах і чого декілька навіть найкраще настроєних інтеліґентів обабіч національного кордону не зліквідують. Це тим більше, що історія ще не знає жадного російського уряду, який не виступав би проти України, не поневолював би її. Московське царство, Росія з імператорами, „демократичний" Керенський, ген. Денікін, большевицький російський загарбник...

Загальнонаціональна справа

Звичайно, врегулювання взаємовідносин зі сусідами і національними меншостями треба. Але ж цього не досягти на принагідній зустрічі декількох „прекрасних душ", бо їхня заява ніякого значення не має. Цих взаємин навіть не полагодиться тим, що, якась одна людина „іменем українського народу" буде віддавати українські села сусідам без жадної контрзаяви з другого боку!

Взаємовідносини між народами складалися протягом століть і як би ми не хотіли перекреслити сумних сторінок історії — це ж понад наші сили! Тому треба ці справи пробувати врегульовувати інакше — реальніше, — солідніше і певніше. Базу для такого врегулювання створила 63 роки тому Українська Центральна Рада, даючи всім народам на українській території культурну автономію. Якщо наші сусіди нам дадуть те саме, то ми будемо вдоволені, але покищо цього не сталося. Зокрема у великому боргу перед нами росіяни. Справи ж це надто важливі, щоб їх вирішувати на базі одної партії чи групи. Це загальнонаціональна справа, спільне тіло різних національно-політичних формацій. Та й то тільки тимчасово, бо остаточно рішатиме це народ через свої державні органи.

1500-ліття Києва відсвятковано на Онтаріо-Плейс

Розпечене гаряче Торонто вітало багато українців з цілого Онтаріо на Другому Дні Української Спадщини. Цей День відбувся на Онтаріо-Плейс в Торонто 12-го липня.

Прохолодний вітрець розносив слова молитов Владики Ізидора Борецького та о. Легенюка, який заступав Владику Миколая Дебрина, що несподівано занедужав. Велике число священників відправляли цей спільний молебень о год. 11-ій ранку в "Бендшел", а хор з Ошави з диригентом о. Набережним релігійно співав при шелесті дерев та ніжних хвилях великого озера Онтаріо.

В короткій проповіді Владика Ізидор подякував організаторам за влаштування такого свята і побажав неприсутному Владиці Миколаєві скорого видужання. Отець Легенюк підкреслив тему сьогоднішнього українського дня — відзначення 1500-ліття Києва. Закликав вірних знайти спільно шлях до вирозуміння, любови, пошани, — тоді напевно дійдемо і до Києва. Велике число присутніх на Молебні спільно проспівали молитву за Україну.

По Молебні всі помандрували різними дорогами до головної входової брами, де опівдні відбулося відкриття Дня Української Спадщини. Багато прийшло вже по відкритті, бо Молебень трохи затягнувся. Пластун Роман Хабурський перевів короткий апель молоді в одностроях і народних одягах і звітував голові Провінційної ради Комітету Українців Канади д-р П. Глібовичеві, бо Провінційна рада КУК власне влаштувала цей день.

У короткому слові д-р П. Глібович офіційно відкрив Другий День Української Спадщини, — перший був 7-го липня 1979 року, — та подякував урядові Онтаріо за фінансову підтримку а адміністрації "Онтаріо Плейс", за можливість один повний день бути "господарями" в цім чудовім парку на злучених островах, з модерними будинками, театрами, ресторанами.

Блакитно-жовтий прапор на машті радісно маяв і вітав десятки тисяч реґулярних відвідувачів цього відпочинково-розвагового парку, як і маси українців з цілого Онтаріо, яких багато можна було пізнати по вишиваних блюзочках, суконках і сорочках.

Українську атмосферу створювала в цім міськім парку оркестра "Батурин" з Торонто, яка з ентузіязмом грала при відкритті Українського Дня.

Об'ємиста і естетично оформлена програмка нас познайомила не тільки з цікавою та різноманітною програмою, але і з деякими деталями про українців в Онтаріо: Скільки українців живе, в яких містах та містечках Онтаріо після перепису 1971 року? Про поселенців з України в Онтаріо. Про Київ. Про Комітет Українців Канади. Список членів різних комітетів Дня Спадщини (31 особа) та список жертводавців на ціль того ж Дня (34 особи, 28 підприємств). Привіти від канадського уряду та наших Владик і на кінці — подяки та цінні оголошення.

О год. 2-ій почалася на "Форумі" пообідня програма, яка складалася з трьох частин: I — "Наша молодь — наша радість". Тут виступили танцювальний ансамбль "Явір" церкви св. Димитрія з Етобіко, керівник Богдан Войчаковський; оркестра СУС при церкві св. Володимира в Гамілтоні, диригент Іван Пасерб; дитячий садочок цілоденної української католицької школи церкви св. Йосафата в Торонто і їхня пісня "Ми музиканти з України" при допомозі учительки Іванни Лещишин викликала радісні усмішки у присутніх; танцювально-хоровий ансамбль "Чайка" Українського Національного Об'єднання в Гамілтоні з диригентом Зіновієм Лавришином і хореографом Петром Марунчаком; і на закінчення першої частини — квартет "Верховина" у супроводі оркестри. Керівник квартету Олена Глібович, акомпаньятор Стефанія Жовнір-Клос, диригент оркестри Остап Брездень.

2-га частина пообідньої програми була присвячена відзначенню першої річниці трагічної смерти композитора Володимира Івасюка з рук КҐБ. Всі пісні у цій частині були композиціями Івасюка. Участь взяли: вокальний ансамбль "Сузір'я", Торонто, які і гарно виглядали і приємно співали; студентка консерваторії — сопрано — Оксана Макогон — мила несподіванка!, при супроводі ансамблю "Червона Рута", тенор Ед Іванко з "Вінніпеґ-Ню Йорк-Страдфорд Фестиваль", який сердечно заповів, що пісні Івасюка зблизили його до незнаної йому далекої України... Він дуже гарно заспівав свою другу пісню "Водограй"; вокальний квартет "Верховина" при супроводі ансамблю "Червона Рута"; і найкраще виконана пісня „Червона Рута" — яку спільно заспівали ансамблі "Верховина" і "Сузір'я" при супроводі оркестрового ансамблю "Червона Рута". В цій витриманій програмі, складеної виключно з композицій Володимира Івасюка, танцював ансамбль СУМ — СОКОЛИ з Ошави, керівником якого є Володимира Метичук.

Третя частина пообідньої програми називалася "Пісня і танець для кожного" Тут виступили КОБЗАРІ — ансамбль бандуристів зі Сейнт Кетеринс, диригент Оксана Метулинська.

Танцювальний ансамбль "Явір" — дівоча група; хор "Трембіта" — хор Комітету Українців Канади в Ошаві, диригент Степан Гарасовський, акомпаньяторка Теодозія Федина; солісти Степан Тикайло та Люба Власенко; танцювальний ансамбль "Дунай" зі Сент Кетеринсу, керівник Орест Самець.

Пообідню програму дуже вдало вела Мирослава Підгірна.

Не дочекавшись кінця програми, яка дещо перетяглася, ми поспішили до одного з театрів, щоб побачити ляльковий театр Соні Ґураль з Монтреалю. Переповнена заля своїми і чужинцями різно реагувала на поодинокі фраґменти. Тромовність Соні імпонувала і коли Соня вигладить свою українську мову та буде мати доброго дорадника про український репертуар, то її ляльковий театер буде справді вийняткова та цінна одиниця.

Завершено підготову...

(Закінчення зі стор. 1)

сії та Громадського Суду. Звіти є надруковані в книжці звідомлень із праці УККА за час від XII до XIII Конгресу, яку всі делеґати одержать при реєстрації. Звітодавці тільки коротко доповнюватимуть надруковані звіти;

год. 6:00 -7:00 вечора - перерва на вечерю;

год. 7:30 - 10:30 вечора - Дискусія над звітами, відповіді членів керівних органів УККА, уділення абсолюторії уступаючим керівним органам УККА.

Субота, 11 жовтня: год. 8:00-12:00 дня- Продовження реєстрації делегатів. Наради ділових комісій.

год.12:00 - 2:00 по полудні Маніфестація на площі Індепенденс Молл;

год.2:30 - 5:30 по полудні- Наради ділових комісій;

год.6:00 вечора - коктейль

год. 7:00 вечора - Ювілейний Конгресовий Бенкет.

Неділя, 12 жовтня: год. 8:00 -9:30 ранку — Служби Божі в українських церквах;

год. 9:30 ранку - Пленарні наради Конгресу. Доповідь „40 років служби українській справі й спільноті" - мгр І.Базарко. Звідомлення конгресових комісій. Вибір керівних органів УККА. Схвалення резолюцій XIII Конгресу Українців Америки. Закриття Конгресу.

В ході нарад голови ділових комісій: д-р Б. Гнатюк — дослідів сучасного положення в Україні, д-р І.Скальчук — бенкетової і д-р А.Лозинський - справ молоді й студентства, інформували про заплановані панелі з доповідями та підготовчу працю для успіху бенкету.

Усім платникам Національного Датку у Філядельфії й околиці бенкетова комісія вишле запрошення до участи в бенкеті - 25.00 дол. від особи. Квиток участи в полуденку для гостей 10 жовтня — 15:00 дол. від особи.

Голова місцевого Відділу УККА проф. П. Стерчо ствердив повну співпрацю Відділу у підготовці Конгресу, зокрема в допомозі у реєстрації делеґатів, зорганізуванні представників молодечих організацій і комбатантів з прапорами, при відкритті Конґресу, впорядчиків тощо.

Для делегатів є забезпечені кімнати в готелі по знижених цінах. Біля готелю є просторі площі для паркування авт.

Мгр. І. Базарко поінформував теж, що значна кількість зголошень делеґатів вказує на те, що Конгрес буде величний й достойно відзначить 40-річчя УККА.

Після закінчення нарад усіх присутніх гостинно приймав перекускою в парохіяльному домі о. шамбелян Р. Москаль, головний предсідник СУК „Провидіння".

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.